

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancașe nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.

INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emmerich Lechner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 8 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 8-a o serie 10 or. și 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 francoi.

Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 ar.
Cu d-nul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 42.

Brașov, Miercuri 23 Februarie (7 Martie).

1900.

Câte-va cuvinte adevărate.

(La adresa primului-ministru Szell).

II.

Prin articolul de lege XXVI din anul 1896 s'a înființat în Budapesta tribunalul administrativ (*közigazgatási bíróság, Verwaltunggerichtshof*). Acest înalt for, care și-a început activitatea sa la 1-a Ianuarie 1897, decide în controversele administrative în ultima instanță. Judecătorii acestui tribunal sunt de asemenea rang și caracter cu judecătorii dela Curiă. Acest tribunal constă așd din un prim-președinte, din un președinte al doilea, din trei președinți de senat, din 26 de judecători și din mai mulți secretari.

La înființarea acestui tribunal, d'ér și de atunci încôce, câți-va din bărbații noștri, cari întrunesc toate condițiunile recerute de lege spre a pute fi numiți judecători la acest tribunal, înzădăr au suplicat, fiind-că până acuma nici a unuia suplică nu s'a luat în considerațiune. În bugetul din anul curent ér s'au sistemisat 3 posturi de judecători pentru tribunalul administrativ și la aceste posturi ér au concurat și Români — d'ér cu ce rezultat, va arăta viitorul mai de aproape. Trebuie însă să observăm, că deorece și posturile de judecători dela tribunalul administrativ încă se număra între posturile de încredere, pe concurenții români puțină speranță îi pôte nutri în privința aceea, că ôrecare dintre ei își va ajunge scopul.

D-l prim-ministru în ședința din 9 Februarie a. c. cu privire la naționalitățile din țără a declarat între altele următoarele: ...că trebuie să se facă dreptate ori și cui, că fîz-cine trebuie tratat cu dreptate, aparțină la ori și ce naționalitate. Nu e permis a persecu'a pe nimeni, nu e permis în cadrul legilor a-se atinge de nisuițele lor culturale și economice. Trebuie să procedem cu conciliantă, cu cruțare etc.

Eu unul nu vreu a crede, că declarațiunea acésta a d-lui prim-ministru nu ar fi serioasă și tocmai din acésta cauză am ținut ai aduce la cunoștință gravamenul descris mai sus al legiștilor și judecătorilor de naționalitate română.

D-l prim-ministru ar face bine a-se interesa de cuprinsul raporturilor unor președinți de tribunal din ținuturile locuite de Români ca să se convingă, că nu esagerăm nimic, ci pe baza înformațiunilor primite din isvôre demne de credemânt, numai tristul adevăr îl descoperim.

În contra judecătorilor de naționalitate română nu se pôte face nici o excepțiune din punctul de vedere patriotic, și decă totuși ei se pretereză la promoțiuni și nici unul nu se aplică la așa numitele posturi de încredere în ținuturile locuite de Români, cauza la acésta nu pôte fi alta, decă că ca bărbați onești și de caracter firm nu-și renegă naționalitatea și religiunea lor străbună. Acésta virtute însă numai spre laudă le pôte servi și

într'un stat civilizat nu e permis să le fiă spre detriment.

La noi în țără sunt foarte multe existențe cari cu foarte puțină calificățiune, ar dori a ocupa posturi și ranguri înalte, spre a pute trăi ușor, și tocmai aceste existențe au cuterzanța de-a denunța și de-a timbra pe bărbații harnici de altă naționalitate de reii patrioți, ca aceștia apoi să fiă post-puși și desconsiderați etc. Decă primului ministru Szell îi zace în adevăr la inimă de-a traduce în fapte declarațiua sa citată mai sus, atunci să nu asculte de astfel de denunțianți ticăloși, fiind-că aceștia fac cele mai miserabile servicii statului și guvernului. În fiă-care cas concret ar trebui să se țină o anchetă rigurosă, ca prin acésta să fiă demascați denunțianții perversi.

Decă conducătorii statului în adevăr doresc, să avem justițiă bună și promptă, aplică ca judecători în ținuturile locuite de Români, indiviđi cari cunosc perfect limba și datinele poporului, fiind-că prin aceea, că de exemplu în Transilvania se numesc judecători din nordul Ungariei, ér în ținuturile bănățene indiviđi de dincolo de Dunăre și din Sécuime, numai se compromite justițiua ungară, deorece-unui judecător, care nu pricepe nici un cuvânt din limba poporului, îi este imposibil să-și pôte împlini cum se cade chiămarea sa judecătorească și poporul cătră un astfel de judecător neavând nici o încredere, acest judecător nu pôte face nici un serviciu adevărat statului și guvernului său.

Guvernul e înainte de toate dator a se îngriji, ca poporul să aibă judecători și amployați administrativi din sinul său, cari să cunoscă limba și datinele lui și cari singuri ar pute fi chiamați a inaugura un period de administrațiune și justițiă mai bună și mai dreptă. Mie nu-mi vine a presupune, ca guvernul unguresc și șeful său se fiă conduși încă și așd de utopica și de deșerta credință, că pe naționalități le vor pute maghiarisa judecătorii și amployații administrativi, cari nu le cunosc nici limba, nici datinele lor naționale, nici n'au simț pentru necazurile și trebuințele lor.

P. Modestin.

Nervositate în politică.

În „Budapesti Hivlap“ dela 4 Martie se publică, sub titlul de mai sus, un articol interesant privitor la situațiunea politică actuală, d'ér mai ales cu privire la raporturile existente între partidele maghiare din parlament în fața viitoarelor alegeri dietale.

Autorul se ocupă mai întâiu cu raporturile din marea partidă guvernamentală și vorbește despre nisuițele și aspirațiunile grupului Tisza-Banffy, care începe să cucerească din ce în ce teren și care în mare parte a zădărnicit intențiunile lui Szell, de-a cerne pe fișpanii vechiului sistem. În partidă nervositatea e mare. La cele câte-va portofolii ministeriale Szell abia decă cuteză a recomanda persoane

agreate lui, căci se teme, că prin acésta va provoca disensiunul mai acute.

Spune, că ômenii încep să se validiteze pe titlul, că sunt ardeleni, reformați, catolici, Jidani etc. și în fața acestor ômeni d-l Szell își bagă mâinile în buzunare și își dă mai bine silința a ocupa el însuși locul și funcțiunea acelora dintre miniștri, cari sunt pe drum de a-se duce, séu cari s'au dus deja. D'ér mult nu mai pôte merge așa, și situațiua trebuie lămurită înainte de a veni rëndul la pregătirea nouelor alegeri dietale.

În timpul din urmă s'a și făcut vorba prin presă, că la tómnă se vor face alegerile. Svonurile acestea s'au desmințit, cei drept, însă organul fostei partide apponyiste, scris în limba germană („Budapester Tagblatt“), susține scirea. Cei-ce sunt în contra părerei, că la tómnă s'ar face alegerile, dic: Ministru-președinte Szell nu se pôte încrede pe deplin în fișpanii săi, din cari o parte sunt legați de sistemul Tisza. Cu astfel de fișpani ar fi imposibil a-se face alegeri nouă cu succes, mai ales când viitorul amenință cu reforma militară și cu crisa dualismului. Guvernul Szell, dic ei, nu pôte face anul acesta alegerile nici din cauză, că cercurile naționalităților nu sunt arondate, mai ales în părțile ardeleni, unde cu ômenii lui Banffy va fi greu a o scoate la căpătăiu. Țără trebuie, deci, preparată, trebuie organizate legăturile și conexiunile și a cerne pe candidați; în fine trebuie bani, trebuie moderate taxele de cărăușă, ceea-ce nu se pôte face, decă în adunările comitatense de tómnă.

Cu toate acestea însă este foarte mare numărul acelora, cari cred, că deja anul acesta se vor face nouele alegeri, la cari privesc cu gróză, mai ales din două cauze. Mai întâiu nu se pôte sci, cine va conduce alegerile; apoi nu se scie, decă Coloman Szell nu va face și el, ca toate guvernele nouă, va fi adecă silit a-și organiza o gardă din factori afară de parlament, — ceea-ce ar însemna căderea a 50—60 deputați guvernamentali de așd. Apoi sunt în partidă guvernamentală cel puțin 70 de inși, cari s'au făcut imposibili în cercurile lor. Așd-d'ér 120 guvernamentali își vor pierde mandatele, fără ca opoziția să-i învingă. Trebuie mai departe să se țină s'ama și de creșterea opoziției. Partida populară este organizată în mod înspăimântător. Din Scepuș se anunță, că toate cercurile sunt în mâna partidei populare; de asemenea în comit. Zala, apoi în mai multe comitate de dincolo de Dunăre, în cercurile catolice de-alungul Tisei, în Bacăia, în comitatele nordice, ba chiar și în comitatul Peștei încă stă tare partidă populară. Arme puternice de agitațiune are și partidă independentă, care mai ales în cercurile protestante e sigură de victoriă; kossuthiștii contéză la un spor de 50 mandate.

Din împărțirile acestea ale fôiei, acum guvernamentale, se pôte vedé, cu câtă nervositate se gândesc cei din fruntea stăpânirii la viitoarele alegeri. Neliniștea, de care sunt cuprinși toți din toate taberile dietei, este d'ér foarte esplicabilă.

Din „Reichsrath“.

Sâmbătă s'a terminat în camera deputaților din Viena discușiunea asupra declarării ministrului președinte Koerber. Asupra acestei inte-

resante discușiunul vom mai reveni. De ocamdată estragem din partea finală a desbaterei următoarele:

Dr. Pacak, ales din partea Cehilor ca vorbitor general, observă mai întâiu la espunerile deputaților germani Dr. Pergelt, Prade și Dr. Mengel asupra limbei statului, că fac réu, că tocmai acum, când se părea, că va fi cel puțin cu puțință a afla un modus vivendi între Cehi și Germani, pun cestiunea limbei germane ca limbă de stat și ca limbă mijlocitoare. De ce trebă sunt astea? De sigur, că numai pacea nu vor promova-o. Propunerea de a se introduce limba germană ca limbă a statului, va afla cea mai hotărâtă opozițiune la toate națiunile negermane, cari se vor uni spre a-o respinge. Nici-odată nu vor admite d'ér limba germană ca limbă a statului. Noi, poporele negermane, avem atăta putere, ca să nu ne puteți veni cu asemenea gugușanii. (Intreruperi de pe băncile germane.)

Vorbesce apoi despre conferențele de împăciuire. La început, dice, s'a părut, că aceste conferențe nu vor fi cu totul fără prospecte de a se afla un modus vivendi, d'ér așdând cestiunul, cum este limba statului, se nimicesc toate aceste prospecte. Spune, că guvernul conchiământ înainte de timp „Reichsrath“-ul, fără a da naștinei cehice un echivalent pentru lovitura, ce 'i-s'a aplicat prin desființarea ordonanțelor de limbă, clubul Cehilor a fost silit să decidă la 22 Febr. obstrucțiunea. Așd amenințat cu absolutismul, d'ér de acesta nu se va spăria poporul cehic, ci are să se sparie statul. Incheie dicend, că fără de a se da mai înainte o satisfacțiă Cehilor și a se delătura rana cauzată lor, nu pôte fi pace.

A mai vorbit după d'ensul baronul de Hurmuzachi, Român din Bucovina, polemizând mai ales cu deputatul cav. de Vasilko, care se ține de Ruteni. Față cu afirmările acestuia, d-l Hurmuzachi a dovedit, că Bucovina întotdeauna a fost privită ca o țără română. (Se nasce o viuă și agitată controversă între vorbitor și deputatul Vasilko.)

Dr. Pergelt apără din nou, față cu vorbitorii cehi, punctul de vedere german, punând înainte așa dișele interese ale statului.

A mai vorbit djntre bucovineni Stefanovitz, care a încercat a se face interpretul așa dișilor proprietari conservativi români nenaționali din Bucovina, pe cari îi ia în apărare, pentru-că sprijinesc pe Ruteni; ei fac acésta nu ca inimiză ai Românilor, ci ca amici ai dreptății. Caracterul unei țări nu se pôte stabili după documente vechi, ci după rezultatele recensământului.

S'a ridicat din nou cav. de Vasilko, rutean, vorbind în contra caracterului român al Bucovinei și susținând între altele despre deputatul Zurcan, că ar fi prototipul Românilor rutenizați din Bucovina...

Deputatul Lupul combătă cu argumente foarte tari și pișcătore pe cav. Vasilko; spuse, că majoritatea țării Bucovina pretutindenea este respinsă. În ce privesc caracterul acestei țări, numai istoria pôte decide în mod meritoric și imparțial.

Războiul din Africa sudică.

Noua fază a războiului.

Consilierul de stat Bloch, publică în „Neue Freie Presse“ nisece apretieri foarte interesante asupra noii faze, în care a intrat războiul din Africa. După ce spune, că capitularea lui Cronje înseamnă o schimbare în tactica Burilor și după ce arată configurațiunea de teren în statul liber Oranje, care nu e tocmai favorabil pentru Burii, dăru cu atât mai puțin favorabilă poate fi aceea din Transvaal pentru Englesi, Bloch dă:

Ocuparea țării și a drumurilor de fer (de către Englesi) va absorbi forțe imense. În Franța, care e mai puțin muntășă, armata germană a trebuit să întrebuițeze 145.000 oameni. Aceștia erau înarmați cu cele mai rele puști, cari aveau un efect de cel puțin de douăzeci de ori mai slab decât actualele puști Mauser. Austria, spre a supune pe sâraci și rău înarmați bosniaci, a trebuit să mobilizeze peste 250.000 de oameni. Rusia s'a luptat timp de patruzeci de ani până a isbutit să supună populația din munții Caucașului.

Forțele englese, cari vor avea să opereze în Transvaal, vor fi împedecate de terenul foarte accidentat, de dificultățile în ceea ce privește hrana și aprovizionarea cu apă. Burii își vor alege și întări o linie de apărare, care nu va putea fi ușor de ocrotit, și în atac se vor repeta tristele espeșeșe până acum ale trupelor englese. Pe când trupele englese vor fi ținute în loc, Burii vor întrerupe comunicația pe liniile ferate englese. E aproape imposibil de creșut, că nu vor reuși cu actualele mijloace când, mulțămăta pulberii fără fum, soldații de patrulă pot fi împușcați ca vrăbiile, fără se să știe din cătrău și când, și posturii mai scurte de supraveghere pot fi atacate cu succes; cu ajutorul esplosivelor, Burii vor pute distruge repede însemnate construcții de pe liniile ferate, ca poduri, viaducte, tuneluri, etc. În tot cazul, în zilele călduroșe și în nopțile reci și întunecoșe din Africa, serviciul de supraveghere va fi grozav de greu.

Dacă norocul e de partea Burilor, sârteea Englesilor va fi tragică. Dăr presupunând, că trupele englese vor pătrunde până la Pretoria și vor păstra liberă comunicațiunea, totuși nici în cazul acesta nu va rezulta nimic decisiv. Pretoria e o fortăreșă foarte puternică. Partea din trupele bure, ce nu va fi necesară pentru apărarea Pretoriei, va opera contra comunicațiilor Englesilor.

Pentru toate acestea operațiunile, Anglia va avea nevoie de timp îndelungat și va trebui să facă eforturi așa de mari spre a nimici speranțelor Burilor, încât de slăbiciunea ei se vor folosi celelalte state și, astfel se vor nasce complicațiunile politice. Sentimentele ostile Angliei, ce se manifestă în toate părțile, vor isbucni și mai puternic în cauza dorințelor până la nebuniș ale acestei țări după cuceriri coloniale.

După toate probabilitățile dăr, Burii vor rezista. Și în cazul acesta capitularea lui Cronje e numai un episod fără însemnătate.

Căți ofițeri au cășut în captivitate cu Cronje.

După raportul lui Roberts, Englesii au făcut prizonieri 44 ofițeri burii, anume: *Transvaaleni*: generalul Cronje Pie, comandantul superior Wolverans M. T.; comandantii Roos F. I. și Maarens I. T.; adjutanții Waest R. și Verster I. T. G.; comandantul de tabără Jooste W. I.; comisariul de război Arnoldi; comisariul adjutant Jooste B. I.; mai departe ofițeri stegari: Alberts, Vande, Bosman, Lemmer, Badenhorst, Eriks (scandinav), Haltings, Venter, Terblanche, Dublessis, Enslin, Jooverans, Uing, Maree, Botha și Grobler. — *Oranjen*: comandantii Wordaen I. P., Kook I. K., Viliers I. C., Sneyman R. I., Meintjes S., Grayling I., Smith și majorul german Albrecht comandant de artilerie; mai departe ofițeri stegari: Cronje J., Oosthman, Vanlyl, Nienwenhal, Kvick M., Kvich I., Van der Watt, Van Angersten, Van

Heister și von Dewirtz sublocotenent german. Cu totul așa-dăr au cășut în captivitate 17 ofițeri superiori și 26 subaltenri.

Dintre ofițerii englesi sunt captivi la Burii 133; ofițeri englesi cășuți și răniți sunt 791, la cari sunt a-se mai adauge cei 100 cășuți și răniți în timpul asediării Ladysmith-ului, — pe când din partea Burilor n'a cășut în timpul războiului de până acum nici unul, ăr răniți au fost abia 150. Ce pierdere pierderile totale, raportul stă astfel: până la 24 Febr. Englesii au pierdut 14,526 oameni, la aceștia se adauge pierderea de 1195 dela Ladysmit, total 15,721 oameni. Pierderile Burilor sunt de 6—7000. În cifra acesta e cuprinsă și pierderea în urma capitulării lui Cronje.

SCRIRILE DILEL.

— 22 Februarie v.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuiri:

Dela d-l Sofron Stan, contabil în Blașiș, cotizația anuală 10 cor.; dela d-l prof. George Vătășan, Brașov, întru amințirea prietenilor săi decedați Virgil Popea și Iuliu Pipos 10 cor.

— Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: *Diracțiunea școlilor.*

O nouă casă română de economii. Din Porumbacul inferior, în comitatul Făgărașului, primim un „Prospect pentru înființarea unei case de economii pe acții.“ Prospectul e subscris de d-nii: Ioan Dejenariu contabil, Lazar Stoichița proprietar, Dionisiu Schiopu propr., Dum. Bulicrea inv. și proprietar, Ioan Grecu comerciant, Dim. Mandiear și proprietar, Ioan Stoichița proprietar, George Mandiear proprietar, — toți din Porumbacul inf.; Nicolae Solomon preot și proprietar, Porumbacul superior; Nic. N. Barilăzan preot Porumbacul sup.; Ioan Marinescu notar cer. și propr. Ucea infer., Sim. Grădinar notar, Săcădate; George Comșa notar Tâlmăcel. — Societatea se înființează pe timp nedeterminat cu un capital social de 20,000 cor. împărțit în 200 acții de câte 100 cor.; în cas însă de-a se subscrie mai mult de 200 cor., adunarea generală de constituire va pute urca capitalul social la suma maximală de 40,000 cor. Terminul pentru plășirea acțiilor este până la 31 Maiș. Plășirile și cōlele de subscriere a se retrimite până la acest termen d-lui Dimitrie Bulicrea inv. în Porumbacul inf.

O lecție meritată. Casul cu „csardas“-ul dela balul societății aristocrației din Viena, la care dintre membrii casei domnitoare a participat și archiducele Ludovic Victor, a avut continuare a doua zi, când s'a arangiat al doilea picnic, la care au participat tot aceleași archiducese, cari participaseră la balul din ziua precedentă. Este obiceiul la curte, ca prințesele să invite pe acei domni de aristocrație, în cari vor să danseze. De rând cu aceasta, însă contelui Petru Szechynyi, fiul ambasadorului din Berlin și ofițer în gardă, i-s'a dat o lecție meritată. El — care în sara precedentă arăjuse comedia cu „csardas“-ul — n'a mai fost împărțit de distincțiunea de-a fi invitat la dans. Prințesele *Van ignorat* total. — Lecția acesta a iritat neșpuns de mult anumite cerouri din Budapeșta, ba una din foile unguresel își ia aerul de a apela la cavalerismul Majestății Sale, ca „pe viitor susceptibilitatea firăscă și îndreptășita a nației maghiare să fiă cruțată de astfel de sensații“. Adeocă tot ai lor provocă și tot ei se plâng, că sunt provocați. Asta e într'adevăr o „susceptibilitate firăscă“ la Maghiari!

O rugare. *Diracțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov* rōgă pe toți acei domni, la ale căror adrese s'au espedit liste de colectă pentru masa studenților și cari nici până aci nu au retrimis listele primite, — ca să binevoșcă a retrimite listele de colectă în timpul cel mai scurt, chiar și în cas, că nu s'ar fi putut colecta nimic pentru masa studenților.

Cununia archiducesei Stefania. Din Viena se anunță, că la 7 l. c. veduva archiducesei Stefania va merge la Meran, și în 22 Martie se va cununa cu contele Lonyai. După cununia noua păreche va merge la Riviera.

Un memorandum „greco-catolicilor“ din America. Foile budapeștane spun, că ministrul-președinte Coloman Szell a primit un memorandum din partea cetățenilor ungari din diecesele gr. cat. a Muncaciului, Eperješului și Crișului, cari au emigrat la America. Ei arată în memorandum, că în ieleterul aserării neturbaud, că în ieleterul, pentru aserării disciplinei și în interesul conducerii afacerilor bisericeșci, ei vor să alēgă un *cap bisericesc independent*. Pe sēma acēștia, precum și pentru împedecarea „mucei de subminare a agenților sistematici ruseșci“ cer ajutor moral și material. În cestiunea acesta au înaintat și Papei un memorandum, provēșut cu 10 mii de subscrieri de ale „greco-catolicilor“ din America.

Nouă cancelaria de avocat. D-l Dr. Ioan Harșa face cunoscut, că și-a deschis cancelaria advocașială în Reghiunul-sășese (piașă Nr. 233.)

Piese de 5 corōne vor veni în circulașia, probabil, încă în luna Martie. Ordonanșta referitoare la punerea în circulașia a acestor piese s'a pregătit deja. Nimeni nu e obligat, ca în preș de plășă să primēșcă mai mult de 50 de piese deodată, adeocă 250 corōne.

Manifestarea în favōrea păcii. Cunoscuta baronesă de Suttner, celebra autōre a romanului „Jos armele“, adună semnături din totă lumea dela parlamentari și omeni de stat pentru un apel, ce este să se adreseze bărbăților înțelești din Anglia, îndemnându-i de a se întrepune pe lângă guvernul lor, pentru a-l decide să acorde pace Burilor. Cu acest scop d-na baronesă de Suttner a adresat d-lui Urechia următoarea scrisōre: Un număr de învēșati, de literaști, de intelectuali, într'un cuvēnt din diverse țări vor să facă o încercare, publicând apelul de mai jos. Fără să sperăm un rezultat direct, inișiatorii cred, că aceștia enunciașione va pute cel puțin servi de încurajare și de sprijin intelectualilor din Anglia, cari au întreprins lupta contra războiului actual și să le arate simpatia și admirașionea, ce acșionea lor merită. Dēcă textul d-vōștrul, n'atī voi să sentimeți a-i mări eficașitatea, să punem numele voștru pe lista forște restrēșă de ilustre semnături? Binevoiti a adresa rēșpunsul d-vōștrē d-lui consilier intim W. Foerster, directorul observatorului imperial dela Berlin (autorul textului) sēu devotatei d-vōștrē baronesă B. de Suttner, Castelul de Hermansdorf (Austria).

Un drapel bur la facultatea de medicină din Paris. Un student de nașionalitate bură, inseris la facultatea de medicină din Paris, a părășit și a curșeșit prin țara, și a alergat sē-șși apere patria. Acest patriot transvaalian a avut mișcătōrea ideia să trimită unui camarad al sēu un drapel bur, însē un adevērat drapel, găurit de glōnșe și înegrit de fumul bătăliilor, o gloriōșă rēmașiașă din bătălia dela Colenso. Drapelul bur, după o înteleșere între studenșii franceșci, fū așșșat într'un amfiteatru al facultășei. Un supra-vehietor, nesciind ce însemnă drapelul, îl avșirli ca pe un lucru fără importanșă. Acēștia nesocotinșă dādū nascere unui violent tumult. Drapelul bur fū gășit și purtat în triumf de un numēros grup, prin cartierul latin.

Banffy și „Vaterland“. Scim, că „Vaterland“ din Viena a publicat o notișă în care se dīșea, că cauza retragerii lui Br. Banffy dela postul de măestru suprem de curte ar fi împrejurarea, că n'a predat lui Col. Szell cassa electorală din 1898, ceea ce a produs resens. Oficiōșă „M. T. L.“ declară, că aserșionele lui „Vaterland“ sunt nebasate. Br. Banffy a provocat prin Daniel Gabor și Gajari Ödön, pe editorul *Inthal*

K. dela „Vaterland“ se retragă notișă, orș să descopere pe autor, vorba fiind de-o „calomniă.“ „Esti Ujsag“ dela 5 Martie dīșe, că prin cercurile parlamentare din Budapeșta se crede, că foia vienesă nu va rēșpunde la provocare.

Anglia și caii din Ungaria. Scim, că în Ungaria se fac mari cumpărări de cai pentru armata englesă, spre care scop a și venit o comisiune englesă însărcinată cu esaminarea cailor. Preșul mijlociu al unui cal e de 800 corōne. S'a prevēșut cumpărarea a 3000 de cai, cari o costă pe dinia 2,400,000 corōne. Un transport din aceștia cai a și plecat deja spre Durbau în Africa. După socotșia făcūtă, cheltueșle totale cu transportul și personalul necesar pentru îngrijire, o costă pe Anglia 4,777,800 corōne. În Fiume au sosit Vineri vapōrele „City of Hucknow“ și „Elmdina“, cari vor duce la Africa caii cumpărati. Despre primul transport pe corabia „Mount Libanon“ se anunță, că a sosit deja la Malta. Pe druin însă corabia a avut să lupte cu un vifor mare, în urma căruia mai mulș cai au murit.

Situașia financiară. Cetim în „Curier. Fin.“: Tērgul Londrei se resimte natural, de revirementul ce s'a produs în situașia din Africa și o mare animașia domnesce la bursă.

Trebuinșele de baui au fost ridicat la Londra în cursul sēptēmănei. S'au marit dela Banca Angliei mai mult de 3 milioșne livre. Ministrul de finace a declarat, că pentru trebuinșele financiare ale guvernului nu se va adresa parlamentului dēcă pe la sfirșitul lui Martie, când va avē să acopere nu numai cheltueșle de război, dăr și plata acoponului datoriei publice. Banii dēcă la acea epocă vor deveni probabil ceva mai scumpli. Consolidatele de-ocandată sunt în urcare, fondurile internașionale ferme, ăr valorile sud-africane în mare progres.

La Berlin sote cursurile sunt ferme; băncile sunt în ușōră urcare, ăr fondurile germane și streine în scădere. Rentele romāne coteză la bursa din Berlin: 5%, 94.75 ăr 4%, 82.90.

În România, sesiunea Corpurilor legișuitoare, care espira la 15 Februarie, a fost prelungită până la 15 Martie viitor.

În cursul sēptēmănei, Senatul, după ce a votat Codul de procedură civilă, a luat în deșbatere și a votat legea privitoare la timbru și înregistrare cu ore-care modificari introduse cu asentimentul ministrului de finace. Din cauza acestor modificari, legea se va trimite ăr în deșbaterea Camerei.

Adunarea deputașilor a început deșbaterea asupra proiectului de lege privitor la reorganisarea ministerului de agriculștură, comerțiu, industria și domenii, presintat de d-l ministru Nicolae Fleșbater. Rerforma acēșta, fiind importantă, deșbaterile nu se vor sfirși dēcă sēptēmăna viitoare.

Bilanșul Băncii Nașionale s'a ameliorat sensibil. Stokul de aur și trata aur, care la 5 Februarie era de 43,066,114 franci, s'a urcat la 12 Februarie la 45,164,741 fr. Portofoliul român și strein acusa o crescere de circa 200 mii franci; împrumuturile pe efecte publice se presintă, dela o sēptēmână la alta, cu un minus de o sută de mii franci cifre rotunde; biletele în circulașione, cari la 5 Februarie erau de 98,940,850 franci, au cășut la 12 Febr. la 98,750,590. Proporșia dēcă între stokul metalic și circulașione e mult mai mică, dēcă limita legală. Beneficiile Băncii în fine se urcă la 608,752 franci contra 371,517, anul trecut aceeaș epocă.

Vineri, Banca nașională a redus scontul la 8%, ăr dēbēnda împrumuturilor contra depozite de efecte la 9%. Mēșura acēșta a mai animat afacerile și e loc de a crede, că cursurile vor face un pas înainte.

Din Oradea-Mare.

(Correspondenșă part a „Gazetei Transilvaniei“)

— Martie, 1900.

Plin de bucuria prind pēna, ca să împărțeseș și onorașilor cetitorii ai preșutei „Gazete“ cele petrecute la Oradea în 26 Faur n. c.

După amōșșela destul de îndelungată, care pe noi, cești mai tineri, ne facea să aluneșăm spre deșperașione, etă că și în Bihorul cel vestit cei bunii ai noștri se apucă să misce carul cultural al noamului și să facă ca și pe rozōrele întunecoșe ale

Bihorului să se răspândească cultura bine-făcătoare.

D-l Nicolau Zigre, avocat în Oradea, primind împuternicire dela comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român”, ca să pună la cale întemeierea unui despărțământ al Orăzii, a convocat pe ziua de 26 Febr. n. pe Români cu dor de-a lucra în ogorul cultural al nămului. La ziua numită în sala cea mică dela otelul „Arborele verde” s'au și adunat o seamă de bărbați fruntași din Oradea și jur.

După-ce d-l Zigre prin o frumoasă vorbire arată scopul și necesitatea imperativă a întemeierii despărțământului, se alege notar ad hoc părintele A. Horvath și cassar ad hoc d-l Dr. Cor. Popp, apoi se face înscrierea de membri. S'au înscris 29 membri noi. Urmând alegerea comitetului desp. Orăzii, la propunerea d-lui I. Vulcan acesta se constituie în următorul mod: Președ. Nic. Zigre, membri în comitet: Ios. Roman, Dr. Coriolan Popp (membru fondator), protopopul Toma Păcală, Dr. Florian Duma adv. și d-l canonic Șarcadi.

D-l Zigre, între urările celor de față încheie adunarea, dorind tuturor, ca să lucre din răspuțeri pentru scopurile „Asociațiunii”, care în ziua de 26 Februarie s'a îmbogățit cu un despărțământ, tocmai în părțile, unde e mai mare lipsă ca să se ridice starea culturală a poporului român.

Plin de bucurie de succesul, ce l'a avut adunarea despărțământului „Asociațiunii”, s'era ne-am grăbit cu toții în sala cea mare a otelului „Arborele verde”, unde publicul român avea să guste una din acele plăceri, pe cari nouă, Românilor de prin părțile espuse, rar ne e dat să gustăm.

Tinerimea academică română din Oradea, precum în alți ani, așa și acum a arangiat petrecerea în spirit adevărat românesc, cu deosebire numai că de astădată a întrecut pe toate câte le-a arangiat până acum.

Pentru concert, care a premers petrecerii de dans, tinerimei i-a succes să câștige prețiosul concurs a trei domnișore artiste române, cari deja au secerat lauri la Deva și Hațeg, și pe cari ați întreg românismul bine le cunoaște.

D-ra Valeria Popp dela conservatorul din Budapesta, d-ra Adelina Piso dela conservatorul din Viena și d-ra Olivia Bardoșy, absolventă a conservatorului din München au ascultat glasul rugător al tinerimei orădane și au venit pentru a da privilegiu și publicului nostru de-a se veseli de rodul talentului și al cunoștințelor musicale, cu cari atât de cu largă mână le-a îndestrat natura și diligența.

Concertul s'a început cu „Figanka”, de Jenche și „Sunt soldat român” de Dima, cântate de corul bine instruit al tinerimei; a fost ascultat cu multă plăcere și aplaudat. Se face apoi tăcere. Pe bină apare d-ra artistă Olivia Bardoșy, aplause viforose bineventeză pe tînăra și gingașa artistă. Vială, cu pași repezi, cu surisul ei fermecător în hainele-i albe, ca un ângeraș se apropie de pian și electrisază inimile celor de față cu două bucăți: „Erkönig” de Liszt și „Cimpoiul” de Mureșianu.

D-ra Bardoșy e o artistă în înțelesul strict al cuvântului. Technica admirabilă, ce a dovedit-o în cântarea-i la pian, precum și simțul și căldura, ce a pus-o în cântare, au stors admirația tuturor și publicul sorbea cu privirea această ființă dragălaşă. Un buchet frumos din partea publicului i-s'a oferit și publicul a erupt în puternice urale de „Să trăească”. Er Esc. Sa Locotenentul-Marschal Lovetto s'a grăbit a-i stringe mâna și a-o felicita pentru splendidul debut.

„Serenada” de Schubert și „Mugur, Mugurel” de Dima, au fost cântate de tînărul academic Aurel Zigre, vocea puternică de bariton a fost bine primită din partea publicului.

Punctul al 4-lea a fost „Legendă” de Wienavsky, cântată pe violina de d-ra artistă Adelina Piso. Mărturisesc, că în viața mea violinist nu m'a încântat așa, cum m'a încântat cunoscuta artistă din munții

apusenți. Publicul a aplaudat-o frenetic și fără sfârșit așa, că a fost silită a mai cânta o piesă, care a fost primită tot cu așa mare însuflețire, ca și cea dintâi.

Culmea prestațiunilor a fost „Der blinde Geiger”, un trio executat de toate trei artistele. Și una a fost destul să însuflețescă publicul în gradul cel mai mare, d'ér încă toate trei. Vocea puternică și bine cultivată a d-rei Valeria Popp a făcut să isbuenescă sala în cele mai frenetice aplause.

Declamația poeziei „La iconă” de Vlănuța, predată de d-l Nestor Porumb, încă a făcut impresii bune și cu o voce mai puternică ar fi un declamator comme il faut.

Punctul 7 din program a fost „Sans amour” de Chaminade, „In pădurea înverșită” și „In natură e tăcere” de talentatul nostru artist G. Șorban, a fost cântat de d-ra Valeria Popp, care ni-a dovedit, că și de când a cântat ultima-ora la Hațeg a făcut un progres de minune, cu toate că atunci cugetam toți, că mai frumos, mai cu simț e imposibil să cânte. Era ca o deită și în privința vocei puternice și curate, și în privința simțului, ce numai la o artistă română putem observa. Răsuna sala. Noi Români putem fi mândri cu densa. Aplause foarte multe și un buchet frumos a fost recompensația din partea publicului însuflețit.

Cu „Marșul plugarilor”, cântat de corul tinerimei instruit de d-l învățător Fîru, s'a încheiat bogat și intru adevăr succesul program al concertului.

S'a început apoi dansul, care a durat până dimineața.

În pauza s'a jucat „Călușerul” de 14 tineri în frunte cu imposantul vătaf, tînărul Georgiu Rocsin; l'au jucat cu o destăritate rară. Publicul și mai ales corpul ofiteresc în frunte cu Esc. Sa Locotenentul-Marschal Lovetto și Il. Sa General-Maiorul Latscher și cu mai mulți coloneli și maiori nu-și mai ridicau privirea de pe chipeșii călușeri.

Așa au decurs cele două sărbări naționale din Oradea, asemenea cărora se dăa Dumneșeu să mai fiă în Bihor, căci mult bine lasă în inima noastră astfel de întâlniri ale celor cu dor de înaintarea neamului.

Unul din public.

Representația de diletanți

arangiata de Reuniunea oficerilor din Brașov.

Precum seim „Reuniunea militară științifică și de casină” din loc a arangiat în favorul Reuniunii „Crucei roșii”, în 5 l. c., o reprezentația de diletanți. Cei ce au asistat aseră la acest frumos și rar spectacol, au trebuit să rămână fără îndoială foarte satisfăcuți de splendidul succes, ce l'au dobândit dibacii și neobosiții aranjați, succes îndoit, moral și material. Sala teatrului, dela redută, era literalmente înțesată de public. La 7^{3/4} se ridică cortina și se începuse executarea comediei într'un act de C. Caro, „Die Burgruine” (Ruina cetății). Piesa, jocul, decorația, arangiamntul toate au fost la înălțime.

Un moșier bogat (Walheim), după mărtașă soției sale, și-a crescut fiica (Erni) la țără cu ajutorul unei guvernante, o fată bătrână sentimentală (Catharina). Fiica crescu în libertate și cu idealismul ei, care aflase nutremnt în viața idilică dela țără, Ea nu se putea nici-decum împăca cu ideea să se mărite după fiul unui vechi amic al tatălui său, a fabricantului de chemicalii (Sperber); ea avea alte aspirațiuni mai exotice, visa de un artist, cu care se potă trăi în sfere mai înalte de cugetare și de simțire. Tatăl ei, Walheim, se gândea însă mai practic și a ticluit lucrul astfel cu amicul său, fabricantul, ca să vină fiul acestuia pe neașteptate la moșia și să se prezente sub numele unuia din pictorii mai renumiți (Leuthold), în speranță, că astfel apropiindu-se tinerii, fata mai ușor se va împăca cu ideea de-a se mărita după un proscău fiu de fabricant.

În ziua când fu așteptat de Walheim tînărul Sperber, pe care nu-l cunoștea,

s'au petrecut însă două întâmplări neprevăzute. Adevăratul pictor Leuthold se ră-tăcise prin sat și văduse pe Erni la ruina cetății din apropiere, unde ea făcuse o excursiune călare. Fata ajungând acasă, impresionată de aventura ce a avut-o, a aflat prin indiscrețiunea Catharinei păcălela, ce i se pregătea.

Intr'aceea adevăratul pictor, flămând cum era, merse la curtea boerului, pe care vră să-l viziteze. El nimeri tocmai în odaia de mâncare, unde era așteptat cel ce voia să se introducă cu numele lui. Veni Walheim și-l îmbrățișă ca pe fiul prietinelui său. Leuthold nu șocia cum să-și esplice cordialitatea cu care era primit, vrea să-și lămurască situația, d'ér moșierul nu-l lăsa să vie la vorbă, spunându-i, că el șocia cum stau lucrurile. Veni vremea supeului. Fata creșdnd, că e visita așteptată, era foarte scurtă și încordată la vorbă și se gândea cum să demascheze pe ôspe. În fine rămânnd un moment singură cu el, află, că nu este Sperber, ci adevăratul Leuthold, și firesce că, după întâlnirea dela ruina din apropiere, avea să urmeze o scenă amoroasă, în care îi surprinse tata Walheim. Acesta, bucurându-se de grabnica soluțiune dorită, le și dădu binecuvântarea și érași nu suferi nici o obiecțiune din partea tînărului, pe care îl privea mereu ca pe fiul amicului său dela oraș. Intr'aceea sosese întârziat tînărul Sperber, care se deghisase ca pictor și se prezentă ca Leuthold. Urmăză câteva scene hăzlie, în cari se descopere totul. Sperber, un tînăr afectat, se pörtă stângaci și nepolitic și în cele din urmă și tata ia partea adevăratului pictor și se hotărăse a-i da fata.

Rolul lui Walheim a fost perfect interpretat de d-l major Reisner, care a jucat ca un artist consumat. O aparațiune plăcută și impuțitoare pe scenă a fost dômnă locot. Pădure, ca Erni. Pe pictorul Leuthold l'a înfățișat cu multă vervă și siguranță în joc d-l locot. Knoll. D-na Kroner, în rolul guvernantei, n'a lăsat nimic de dorit, și s'a observat imediat, că se simțea acasă pe scenă. Pe tînărul Sperber l'a jucat cu multă pricepere și haz locot-auditor Susku. În fine locot. Koch a fost sublim ca servitorul atotștiutor al moșierului; toți au meritat aplausele furtunoase cu cari au fost întâmpinați.

Al doilea punct, vodevilul de d. Kellner „Ein Kuchendragoner” a fost asemenea foarte reușit. D-șora Rieger, fiica d-lui colonel de inf., în rolul buzătăresei a fost foarte draguță, și dragonul d-l locot. Gôrgey, partenerul densei, a fost de învidiat. Amândoi și-au predat rolurile escelent. D-na Kroner ca stăpână a jucat cu siguranță artistică, ér d-l locot. Koch, care a făcut pe hoțul, a fost la locul lui.

După acesta a urmat baletul de copii, care a fost punctul de strălucire al seratei. Opt părechi de copii, băeți și fetețe, în etate cam de 10—12 ani, îmbrăcați în costumuri rocooco, au executat un Menuet în toate figurile și variațiunile lui cu o gingășie și precisiune de admirat. Meritul deplin al acestui succes punct revine d-lui colonel Francisc Rieger, care pe lângă, că a arangiat totă reprezentația, a luat asupra-și problema, de sigur nu ușor, de-a instrui pe copii pentru această producțiune. Publicul a aplaudat îndelungat prestațiunile frumoase ale copiilor.

Incheierea a făcut-o cunoscuta operetă comică de Suppé „Zehn Mädchen und kein Mann”. Aici, pe lângă cele de ce frumoase d-șore, costumată care de care mai cu gust, au avut rolurile de căpeteniă: dômnă maior Lauterbach, ca Sidonia. D-sa a jucat și cântat cu mult șic și a fost viu aplaudată mai cu seamă în cupletele dragălaşă predate. D-l locot. auditor Suska a predat cu mult umor rolul, ca tatăl fetelor, și a produs multă ilaritate în public, care l'a aplaudat repetit. Forțe brav a jucat d-l căpitan Mestics ca Agamemnon Paris. Venind rândul fetelor de a se produce, d-ra Schnell a cântat câte-va arii de bravură, dovedind multă școlă pe lângă o voce de un timbru foarte plăcut. D-rele Rieger au cântat foarte simpatic și exact câte-va cântece austriace. Asemenea s'a produs cu

mult efect d-ra Kugler, o escelentă soprannistă. În fine domnișorele: Adam, Bidu, Biro și Irvusch au jucat cu multă grație un joc spaniol.

Astfel s'a terminat acesta frumoasă reprezentația, care numai onore face aranjatorilor ei și corpului ofiteresc.

In afacerea emigrărilor.

În congregația dela 28 Februarie a comitatului Zemplin s'a făcut o descoperire senzațională din partea membrului Al. Várnaky. El dișe între altele:

„Ce măsură are de gând să ia fișpanul pentru împedcarea, orî împuținarea emigrărilor? E lucru scandalos acela, pe care totă lumea îl șocia, că aici în comitat există o bandă, care promovă emigrările. Șeful bandei este un avocat din Terebeș, care pe căi ascunse câștigă pașaporte pentru câte 10 fl., ba încă și mai mult. (Strigări: Cine e acela? Să-i aușim numele!)

O voce: avocatul Faidt!... (Mișcare.)

Várnaky continuă: „Deplorabilă situațiune, când omeni inteligenți se dimit la astfel de fapte, punnd pedecă dezvoltării unui ținut, împedcând prosperarea economică a țerei”.

La acestea fișpanul Molnar arăspuns, că în privința agenților pentru emigrări a înaintat o adresă ministrului, în care i-a făcut cunoscut, că sunt agenți, cari printr'o procedere apröpe identică cu jăfuirea, în cestiuni de pașaporte încungiuă autoritățile comitatense și merg direct la Budapesta, unde expres li-se redactază pașaportele.

La asta fișpanul a primit dela ministeriu răspunsul, că cei dela comitat fiind prea târzi în cestiuni de pașaporte, cine are lipsă de ele caută să mergă direct la ministrul. (Strigări: Acesta e ilegalitate).

„Magyarország” dișe, că răspunsul fișpanului a produs o adevărată uimire între membri.

Convocare.

Onoratele dômnă membre ale Reuniunii femeilor române din loc, se invită prin acesta la adunarea generală estraordinară, ce se va ține Miercuri în 8 Martie st. v. a. c. la 3 ore p. m. în sala cea mare din edificiul școlilor.

Singurul obiect: Raportul comitetului în privința modificărilor cerute de Escel. Sa d-nul ministru de interne în statutele Reuniunii.

Brașov, 22 Februarie 1900.

Agnes Dușoiu, Lazar Nastasi,
președintă. actuar.

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 5 Martie. Regina victoria a renunțat la călătoria sa. Ea nu va părăsi anul acesta Anglia. Joi regina va sosi aici.

Roberts e pe drum spre Bloemfontein. Buri sunt deciziși a continua rășboiul.

Bruxella, 5 Martie. Telegrame din Pretoria asigură, că retragerea Burilor din Natal a succes escelent. Divizia de sub conducerea lui Mayer Lukas s'a retras, prin strimțoarea Van Reenen, la Harrismith, de unde a mers cu trenul la Bloemfontein. Armata principală de sub conducerea lui Joubert s'a retras pe la Glencoe.

Burii de sub conducerea lui De Wette și Delarey au ocupat poziții tari lângă Ostfontein, unde așteptă pe Roberts, care nisuesce spre Bloemfontein. Probabil, că aici se va da o luptă decisivă.

Președintele statului liber Oranje a sosit în lagărul dela Abrahamkraal, unde a ținut Burgherilor o vorbire provocându-i, să se gândescă la Majuba și să libereze pe Cronje.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Martie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.10
Renta de corone ung. 4%	93.80
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	100.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	99.40
Bonuri rurale ungare 4%	93.—
Bonuri rurale croate-slavone	93.25
Impr. ung. cu premii	163.25
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.20
Renta de hartie austr.	99.10
Renta de aur austr.	98.40
Losuri din 1860.	136.75

Actii de-ale Banței austro-ungară	126.75
Actii de-ale Banței ung. de credit.	186.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	234.80
Napoleondori	19.28
Marci imperiale germane	118.40
London vista	242.50
Paris vista	96.27 1/2
Rente de corone austr. 4%	99.—
Note italiene.	89.90

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Martie 1900.

Banenota rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.70	Vënd.	18.75
Napoleond'ori. Cump.	19.08	Vënd.	19.14
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30

Ruble Rusesci Cump.	2.54	Vënd.	—
Marci germane Cump.	118.—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

De vëndare.

O casă cu etagiu în strada Nisipului de sus Nr. 12 (Scheiu) se vinde din mână liberă — Doritorii de a o cumpăra se se adreseze la proprietarul, Brașovul vechiu strada lungă nr. 103. 879.1—3.

Nicu A. Popovici
Doctor în drept,
avocat.
Bucuresci, Strada Dionisie 58.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

Dela Tipografia „AURORA“ A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — Justin Popfii, 48 predicii pe 38 Dumineci	2.20
Cuvântări bisericești (acomodate pentru ori-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediția II.	1.20
Cuvântări bisericești (pe Dumineci) de Ioan Papiu. Tom. III.	1.20
Cuvântări bisericești la toate sârb. de peste an de I. Papiu	1.50
Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de I. Papiu	1.50
Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autorii renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar	1.—
Catechese pentru pruncii școlari de Tit Budu, vicar	—40
Cuvinte de aur sêu învățături înțelepte date de un părinte fiului sêu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea	—80
Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinții părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș	—25
Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu	—40
Predice pentru Dumin. de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului	—80
Predice pe toate Duminecile și sârbăt. de peste an, de Dr. Em. Elefterescu	1.50
Rugăciunea D-lui, Tatăl nostru, explicată pe scurt de I. Boroș	—10
Tipicul preotesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar	—50
Istoria iconei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula	—10
Amintiri din Grecia de Teodor Bule profesor gimn.	—60
Bocete, adevă cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul	—40
Na mē nita, Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a.	—25
Omni și lumea, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul	—08
Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul	—10
Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat	—25
Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung	—10
Bunica și nepotelul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé de G. Simu	—06
Cântul în școala populară De Iuliu Pop, învăț. Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi	—30
Cartea plugarilor sêu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor și celelalte ramuri ale economiei de I. Georgescu	—25
Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu	—25
Codrean, Craiul codrului, de George Simu	—06
Cântăreța. Novelă de Dem. Dan	—15
Carmen Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicoră, prof. gimn. — Cu portr. M. Pale Reginei Romaniei.	—10

Chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de P. Reteganul	—28
125 Chiuituri de cari strigă feciorii în joc	—12
Cu vârful penei Scrieri satirico-humoristice de Anton. Popp. I. Monologe. II. Humor și satiră. O broșură forte pretrecătoare	—40
Din poveștile lui Esop de Aron Boca Velcherianul	—08
Dialogul Țiganului cu S. Petru în porța raiului, de Aron Boca Velcherianul	—25
Doni turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea	—12
Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu	—30
Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu — cu o prefață de G. Simu	—15
E onomia pentru școalele populare, de T. Roșiu. Ed. II	—15
Felicitări în poesii și prosă la Anul-Nou, ziua născerei și ziua numelui către tată, mamă, moș, unchiu, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățatori și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlastice, de George Simu	—20
Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher.	—08
Geografia și Istoria în școala populară. Manual compus conform planului de lecțiuni a d-lui V. Vetri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învățator	—40
Gruia lui Novac	—10
Horia lui Pinte Vităzul	—10
Im-erăția țiganilor pe vârful unui plop de A. Boca Velcherianul	—08
Indreptar pentru ortografia română. Regule explicate și prelucrate pe baza proiectului de ortografiă al Academiei	—12
Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf	—30
Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp	—20
Lira Sionului sêu cântarea sârbătorilor. — poesii religioase-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu	—25
Merinde dela școlă sêu învățături pentru popor, culese din Țiarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa	—60
Miseriile sociale. Novelă de P. C. Z. Rovinar	—15
Musa Someșan. Poesii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade	—25
N-rii 76 și 77. Narăune istorice după Wachsmann, de I. Tanco	—20
Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu	—60
Opsaguri. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul	—40
Pacăitni. Monolog comic de Antoniu Pop. Prețul	—04
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu	—60
Povestea Pascului sêu creștința deșertă populară. De Ar. Boca Velcherianul	—08
Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților, de G. Simu	—30
Pietatea poporului român sêu cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Compusa	

de doi preoți gr. cat. Mureșeni din diec. gr. cat. a Oradei-mari	—10
Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană	—10
Prietenul sătenuului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul	—30
Proba de foc. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan	—15
Prin morțe la victorie. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan	—10
Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé	—06
Poveștile Bănătuului. de George Cătană, învățator. Tom. I, II, III à 25 cr., toate 3 tomurile	—65
Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul	—10
Românul în sat și la ôste, apreciat din cântecile lui populare de Ioan Pop Reteganul	—15
Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja	—30
Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn.	1.—
Să audim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocaș, de Tit. V. Gheaja	—20
Suspine și zimbete de Ant. Pop	—40
Trandafiri și violele. Poesii populare de I. P. Reteganul. Edițiunea a III.	—30
Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul	—08
Țiganul în Rain. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul	—08
Țiganul și Magnatul sêu vraja și farmecele populare, de A. B. Velcher.	—08
Ultimul siclastu. Tradițiune de George Simu	—06
Versuri de dor, adunate din poezii române de A. —	—25
Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III.	1.20
Omni. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană	—25
Orar General pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator, de Georgiu Magyar	—40
Cărți de rugăciuni:	
Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea maritului ordinariu diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păcașiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ediț. V., corasă și amplificată. — Legată simplă	—50
legată în pânză	—80
„ „ „ piele	1.60
„ „ „ catifea	2.50—3.80
Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, forte frumos ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplă	—50
legat cu pânză	—80
„ „ „ piele și aurit	1.60
„ „ „ legătură de lux	2.50—3.80
Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, forte frumos ilustrată pentru pruncii șco-	

lari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat	—22
Cărticea de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icone frumoșe. Prețul unui exemplar legat	—10
Visul Prea Sfinței Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Prețul unui exemplar legat și espedat franco este.	—12
Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spedit franco	—12
Din „Literatura populară“.	
Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitucaraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul	—06
Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul	—06
Nr. 3. Insurătorea Sorelui (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul	—06
Nr. 4. Fiul bucătăresei împăratului (basm) de Domețiu Dogariu	—06
Nr. 5. Vacărelul (basm) de Domețiu Dogariu	—06
Nr. 6. Diana, Țina munților și Fata de împărat cu mâinile tăiate (2 basmuri), de Domețiu Dogariu. Prețul	—06
Nr. 7. Cinci dialoguri întocmite pentru elevii școlii popor. menite ca producțiuni la esamene și alte festivități școl., de Domețiu Dogariu	—10
ărți de școlă	
aprobate și recunoscut ca cele mai bune și mai metodicești, de Vasile Petri.	
Nou Abecedar românesc. Edițiun. XII., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 16.006 din 1889. Prețul unui exemplar legat.	—25
Legendar sêu carte de cetire pentru școalele populare. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat	—50
Biblioteca teatrală a „Aurorii“.	
Nr. 1. Calea drăptă e cea mai bună Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant	—10
Nr. 2. Paza Micii sfințe. Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp	—12
Nr. 3. Otrava de hârciog. Comediă într'un act, de Ant. Popp	—08
Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act, trad. din limba franceasă de At. Bologa	—10
Nr. 5. Di-creția fără voiă. Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant	—12
Nr. 6. Creșătorul. Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant	—12
Călindarul „Aurorii“ pe an. 1900. Prețul unui exemplar	—30
prin postă franco	—35
6 exemplare spedate franco	1.60
„Călindarul Plugarului“ pe an. 1900. Prețul unui exemplar	—25
spedit prin postă	—30

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Requisite de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficiose.

Cataloge și computuri se trimit gratis și franco ori și cui.

Tote cărțile de mai sus se pot procura direct și dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.